

GWELEDIGAETH AR GYFER Y DYFODOL

Bryn Ifan

A VISION FOR THE FUTURE

Yn llawer o ucheldir Cymru, nid yw'r llethrâu moel, sy'n cael eu pori'n drwm ac wedi'u dinoethi o goed ac yn orchudd o redyn yn bennaf, yn cynnal cynefinoedd cyfoethog na ffermio sy'n economaidd hyfyw. Mae 17% o rywogaethau Cymru mewn perygl o ddifodiant; ac mae ffermwyr Cymru yn wynebu heriau cynyddol a rhwystredig wrth gynhyrchu bwyd – nid yw'r sefyllfa bresennol o fudd i neb.

Ym Mrynl Ifan, mae gan Ymddiriedolaeth Natur Gogledd Cymru gyfle unigryw i ddangos nad oes rhaid i bethau fod fel hyn – dyma'r ail gaffaeliad tir mwyaf a mwyaf cyffrous ers ein sefydlu drigain mlynedd yn ôl. Drwy weithio'n agos gyda ffermwyr a chymunedau lleol, **gallwn ddod â bwyd, coedwigaeth a chadwraeth at ei gilydd unwaith eto.**

In much of the Welsh uplands, heavily grazed, bare hillsides, denuded of trees and dominated by bracken, support neither rich habitats nor economically viable farming. 17% of species in Wales are at risk of extinction; whilst Welsh farmers face increasing and prohibitive challenges in the production of food – the current state of affairs benefits no-one.

At Bryn Ifan, North Wales Wildlife Trust have a unique opportunity to demonstrate that it doesn't have to be this way – it's the second-largest and most exciting land acquisition since our foundation sixty years ago. By working closely with local farmers and communities, **we can bring food, forestry and conservation together once again.**

Ucheldiroedd gwylt

Drwy gymysgedd o blannu ac adfywio naturiol, byddwn yn gweld mosâig o goetir yn aildyfu a dychweliad pori deinamig gan dda byw i lethrau Bwlch Mawr – gan ddilyn yr egwyddor o'r 'goeden iawn yn y lle iawn' bob amser.

Un diwrnod, efallai y bydd cenedlaethau'r dyfodol yn cael cyfle i weld 'coedwig law Geltaidd' hyd yn oed a dychweliad adar, blodau, rhedyn a chennau sy'n hoff iawn o goed derw Atlantaidd ar y llethrâu – esiampl glir o dod â bywyd gwylt yn ôl, yn hytrach na dim ond dal ein tir yn erbyn cefndir o ddirywiad.

Wilder uplands

Through a mixture of planting and natural regeneration, we will see the re-growth of a woodland mosaic and the return of dynamic livestock grazing to the slopes of Bwlch Mawr – following the principle of 'right tree, right place' at all times.

One day, future generations may even have the opportunity to see a 'Celtic rainforest' and the return of Atlantic oakwood-loving birds, flowers, ferns and lichens to the hillside – a clear example of bringing wildlife back, rather than merely holding the ground against a background of decline.

Gwartheg duon Cymreig / Welsh Black cattle

Cors y Wlad

Bwlch Mawr

Mae Bryn Ifan yn gyfle prin i roi lle canolog i fyd natur o fewn tirwedd amaethyddol.

Bryn Ifan represents a rare opportunity to give nature a central place within a farmed landscape.

Gwylybdiroedd gwych

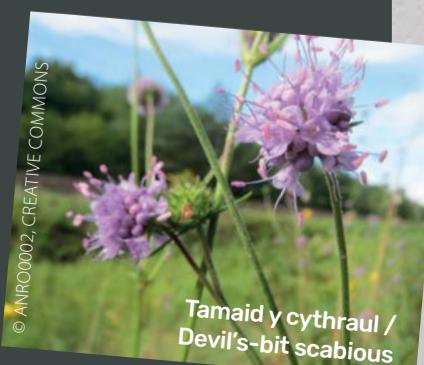
Mae Bryn Ifan yn cynnwys y cyfan bron o safle o ddiddordeb Gwyddonol Arbennig o'r enw Cors y Wlad – rhan o Ardal Cadwraeth Arbennig ehangach Corsydd Eifionydd. Mae'n arbennig o bwysig i'r glöyn byw britheg y gors prin a'i blanhigyn bwyd, tamaid y cythraul – yn fwy fyth o ystyried bod dwy ran o dair o boblogaethau britheg y gors yn y DU wedi'u colli rhwng 1990 a 2000.

Mae'r fritheg berlog fach, y gwalch-wyfyn gwenynaidd ymhl gul a'r troellwr bach i'w gweld yma hefyd – mae angen i ni wneud yn siŵr eu bod yn dal i deimlo bod croeso iddynt, gyda phori dan reolaeth yn hollbwysig.

Wonderful wetland

Bryn Ifan includes almost all of a Site of Special Scientific Interest called Cors y Wlad – part of the wider Corsydd Eifionydd Special Area of Conservation. It's particularly important for the rare marsh fritillary butterfly and its food-plant, devil's-bit scabious – all the more so given that two-thirds of marsh fritillary colonies in the UK were lost between 1990 and 2000.

Small pearl-bordered fritillary, narrow-bordered bee hawk-moth and grasshopper warbler can all be found here, too – we need to make sure that they still feel welcome, with controlled grazing being of critical importance.

Tamaid y cythraul / Devil's-bit scabious

Ffermio cyfeillgar i fyd natur

Mae caeau isaf Bryn Ifan yn adfywio'n araf diolch i nifer o flynyddoedd o fewnbwn gwraith bach – ac yn darparu cefndir ar gyfer rhai arferion ffermio gwirioneddol flaengar a dulliau cadwraeth arloesol. Mae cynhyrchu bwyd yn allweddol yma – boed drwy gnydau neu anifeiliaid pori.

Gan weithio gyda phobl leol, byddwn yn croesawu trigolion newydd – buchod, ieir a, gobeithio, digon o fywyd gwylt! Byddwn yn plannu coedlannau bychain o goed ffrwythau; yn rhoi cyfle i'r gwrychoedd dwchu yn gynefinoedd cyfoethog, anhreiddiadwy; ac yn annog mwy o amrywiaeth a flossau gwylt. Mae'r caeau yma hefyd yn gweithredu fel 'carreg gamu' bwysig rhwng dwy ffen o bwysigrwydd rhwng ladelol.

Nature-friendly farming

Bryn Ifan's lower fields are slowly regenerating thanks to several years of minimal fertiliser input – and provide a canvas for some genuinely progressive farming practices and innovative approaches to conservation. Food production is key, here – whether through crops or grazing animals.

Working with local people, we'll welcome some new residents – cows, chickens and, hopefully, plenty of wildlife! We'll plant small copses of fruit trees; allow hedgerows to thicken into rich, impenetrable habitats; and encourage a greater diversity of wildflowers. These fields also act as an important 'stepping stone' between two internationally important fens.

Britheg y gors / Marsh fritillary